

■ Изградња инфраструктурних објеката на копу „Дрмно“

Нова енергија за
напредовање копа

The background is a festive pattern featuring stylized Christmas trees in blue and red, decorated with diagonal stripes. Interspersed among the trees are small blue and red stars and dots. The overall theme is celebratory and holiday-related.

ЕПС

Срећна
Нова година
и
божићни
празници

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ

Садржај

- актуелно**
- 10 Постројење за прераду отпадних вода на ТЕ „Костолац Б“
Заштита реке Млаве
- 11 Проширење производних капацитета ПК „Дрмно“
Сепаратни рад петог јаловинског система
- 14 Изградња објеката за дубинско предодводњавање копа „Дрмно“
Нова линија бунара
- 16 Енергетска ефикасност:
Избор и употреба уређаја у домаћинству
Најнижа цена не доноси уштеде
- 18 Како је Златко Траиловић, радник обезбеђења уредио радни простор
Лепши улаз у електрану
- локални мозаик**
- 19 Наставак ширења топлификационе мреже
Радови у Кобаловој улици
- 20 Поводом Божићних поклада
Виртуелна изложба
- 21 Успех Луке Будисављевића, шахисте „Рудара“
Најмлађи велемајстор у Србији
- временов**
- 22 Траговима фотографија и докумената кроз Костолац
Неке старе нове године

Састанак потпредседнице Владе и министарке енергетике са директором ЈП ЕПС

Сарадњом до резултата

06

Производња енергије у 2020. години

Тешка, али успешна година

08

Изградња инфраструктурних објеката на копу „Дрмно“

Нова енергија за напредовање копа

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОСТОЛАЦ
ЕПС

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
ISSN 2560-5135
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО.

В.Д. ДИРЕКТОРА ЕПС: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић, РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица Антић, РЕДАКЦИЈА: Саша Срећковић, Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: 012/241-904, e-mail: redakcija@te-ko.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: „SD Press“, Смедеро, НАСЛОВНА СТРАНА: Саша Срећковић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: „SD Press“, 11300 Смедеро, Шалиначка бб, ТИРАЖ: 1.500 примерака

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра 2010. од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

У ЕПС-овој термоелектрани „Никола Тесла Б“ постављен је камен темељац за изградњу постројења за одсумпоравање димних гасова које ће допринети заштити животне средине и око 20 пута смањити емисије сумпор-диоксида.

– Почетак овог пројекта је значајан за здравију животну средину, али још важнија је визија ако хоћемо велике промене. Енергетска безбедност је једнако важна, као и еколошка безбедност и ако немамо улагања у смањење емисија штетних гасова значи и

Постављен камен темељац у ТЕНТ Б

Смањене емисије

Изградњом постројења за оба блока ТЕНТ Б, очекује се смањење укупне количине емисија сумпор-диоксида са 3.000 милиграма по кубном метру на ниво од 130 милиграма по кубном метру. Ниво емитованих чврстих честица у атмосферу са садашњих 50 милиграма по кубном метру смањиће се на испод 10 милиграма по кубном метру, а продужиће се и радни век ТЕНТ Б.

да термоелектране не могу да наставе да раде. Све ово је морало да се решава много пре, али важно је да смо почели. Сви пројекти у ЕПС реализоваће се много брже – рекла је Зорана Михајловић, потпредседница Владе Србије и министарка рударства и енергетике.

Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС, истакао је да ће постројење у ТЕНТ Б, друго у Обреновцу и треће

у Србији које гради ЕПС, смањити ниво загађења ваздуха, али и побољшати енергетску стабилност у земљи.

– Вредност изградње постројења у ТЕНТ Б је 210 милиона евра, а поносни смо што ће око 120 милиона евра бити реализовано кроз рад домаћих фирми. То је веома важно за раст домаће привреде, јер ЕПС утиче директно

на раст БДП-а, три одсто на нивоу године и још три одсто индиректно кроз грађевину и остале гране. Овакви пројекти гарантују будућност термоелектрана у Србији и енергетску стабилност – рекао је Грчић. – Пројекат одсумпоравања у ТЕНТ Б смањиће ниво емисија сумпор-диоксида са садашњих 80.000 тона на нивоу године, на 4.500 тона, што је око 20 пута мање.

Министарка заштите животне средине Ирена Вујовић је подсетила да је прошле године почела градња истог постројења у ТЕНТ А.

– Овим пројектом смањује се емисија сумпор-диоксида на минимум. Прилагођавамо регулативе и прописе са ЕУ на свом путу евроинтеграција, и оваква постројења доприносе бржем деловању и усаглашавању са ЕУ – рекла је Вујовић.

Рок за завршетак пројекта и преузимање постројења предвиђен је за март 2024. године. **Р.Е.**

■ Производња енергије у Огранку „ХЕ Ћердап“

За пет одсто више од плана

У Огранку „ХЕ Ћердап“ за 11 месеци произведено је за пет одсто више електричне енергије у односу на план, који је предвидео да хидроелектране у овој години произведу 6,4 милијарде kWh. До 3. децембра произведено је 6,25 милијарди kWh.

– План за ову годину већ су испуниле ХЕ „Ћердап 2“ и „Власинске ХЕ“. Друга Ћердапска електрана своје обавезе из плана за 2020. годину испунила је 3. децембра у 12 часова и систему ЕПС-а предала 1,43 милијарде kWh. У складу са прогнозама дотока Дунава, у овој хидроелектрани очекује се дневна производња од око 3,4 милиона kWh. То би на крају године износило око 1,55 милијарди киловат-сати, односно 10 одсто више у односу на годишњи план – рекао је Драган Максимовић, директор за производњу енергије у огранку „ХЕ Ћердап“. – Своје обавезе из производног плана за 2020. годину испуниле су и „Власинске ХЕ“.

План је био да четири Врле потпомогнуте са ПАП „Лисиним“ произведу 201 милион kWh, међутим план је остварен још 16. новембра, а салдо производње већ је повећан на 229,99 милиона kWh. Окосницу производње Огранка држи наша највећа хидроелектрана

и она је произвела 4,516 милијарди kWh, или за три одсто више од плана. Дунав који доноси највише енергије је тренутно у стагнацији, али и

пored тога у највећој хидроцентрали очекује се да ће план за ову годину бити пребачен.

М.Дрча

Сарадњом до резултата

Милорад Грчић је упознао потпредседницу Владе са пословањем ЕПС-а, као и са пројектима који се тренутно реализују

Потпредседница Владе Републике Србије и министарка рударства и енергетике Зорана Михајловић разговарала је 10. новембра са Милорадом Грчићем, в. д. директора ЈП ЕПС, Бојаном Атлагићем, в. д. директора ОДС „ЕПС дистрибуција“, и тимовима ЕПС-а и ОДС-а о сарадњи министарства са овим јавним предузећима.

Михајловићева је најавила да ће Министарство рударства и енергетике покренути измену неколико важних закона, пре свега

Закона о енергетици, Закона о ефикасном коришћењу енергије и Закона о рударству, као и израду новог закона о обновљивим изворима енергије.

— Желим да вам поручим да је ово министарство отворено и ту за вас. Планирамо да све што се ради учинимо најбољим могућим, ту смо да будемо подршка, не опструкција и очекујем исто и са ваше стране. Једно сте од најважнијих предузећа у

земљи, али може и мора да се ради боље — нагласила је Михајловићева.

Грчић је упознао потпредседницу Владе са пословањем ЕПС-а, као и са пројектима који се тренутно реализују, пре свега изградњом постројења ТЕ „Костолац Б3“, модернизацијом система ТЕНТ А и пројектом адаптације бродске преводнице у саставу ХЕ „Ђердап 1“. Атлагић је говорио о стању и одржавању мрежа, мрежаринама,

постојећим улагањима и плановима за наредни период.

Током састанка било је речи и о квалитету електричне енергије и начинима да се испорука побољша, као и о томе да се изградњом и одржавањем мреже, новим трафостаницама и далеководима унапређује квалитет електричне енергије.

Р. Е.

■ Обилазак радова на модернизацији преводнице у ХЕ „Ђердап 1“

За бржи корак напред

Дунав је веома важна река и транспортни, водни и енергетски коридор и у адаптацију бродске преводнице у хидроелектрани „Ђердап 1“ биће уложено 28,5 милиона евра — рекла је Зорана Михајловић, потпредседница Владе Србије и министарка рударства и енергетике после обиласка радова на адаптацији бродске преводнице.

Она је бродску преводницу обишла са шефом Делегације ЕУ у Србији Семом Фабрицијем, директорком ЕИБ за Западни Балкан Дубравком Негре, в. д. директора ЕПС-а Милорадом Грчићем и председником општине Кладово Сашом Николићем.

— Ђердап је наша највећа хидроелектрана, радови иду по устаљеној динамици и следеће године на јесен преводница ће бити завршена. Почећемо адаптацију и преводнице на „Ђердапу 2“. Новац није мали, 60 милиона евра је вредност радова, половина је грант и

хвала ЕУ на томе, а друга половина је ЕИБ-а. То је важно јер је реч о партнерима који су важни за Србију јер наш пут јесте ка ЕУ. Додатно је важно и да ће ЕПС наставити да улаже у ревитализацију ХЕ, пре свега агрегат 6 у ХЕ „Ђердап 1“ и ХЕ „Ђердап 2“, за коју је процењена вредност радова 145 милиона евра. Велике промене у енергетском сектору су пред нама, да не идемо корак по корак, већ брже ка зеленој енергији, зеленој агенди и обновљивим изворима енергије. Заједно са партнерима сигурна сам да ћемо у томе и успети — изјавила је она.

Милорад Грчић је рекао да пројекат ревитализације бродске преводнице на српској страни иде одличним током, да се радови одвијају у року и да би могли и пре рока да се заврше.

— После пола века морало је ово да се уради. Просечан број пловила годишње кроз преводницу био је око 6.300, а модернија технологија, бржи

рад који ћемо имати када се посао заврши омогућиће да дођемо до 10.000 пловила годишње — рекао је Грчић. — Модернизација преводнице је важна за привреду, туризам и транспорт за сваки сегмент Србије који је у наплетку, који је у успону, који је део политике и ове Владе и председника Србије Александра Вучића.

Сем Фабрици је рекао да за овај пројекат ЕУ даје 11 милиона евра бесповратне помоћи, која је здружена са зајмом који даје ЕИБ под повољним условима.

— Ђердап је одличан, конкретан пример пројекта повезивања

са значајним прекограничним, економским и еколошким ефектима. Економско инвестициони план ЕУ за Западни Балкан вредан је девет милијарди евра за наредних седам година и фокусира се на повезивање и транспорт — истакао је Фабрици.

Негре је подсетила да је пре две године потписан свеобухватни уговор од 100 милиона евра за улагање у побољшање речног транспорта у Србији који је веома битан зато што Дунав протиче чак 588 километара кроз Србију.

Р. Е.

Тешка, али успешна година

На крају смо године, за многе једне од најтежих пре свега због епидемије коронавируса и економских последица које је пандемија оставила на функционисање привреде. Ненад Марковић, директор за производњу енергије „ТЕ-КО Костолац“, каже да је огранак „ТЕ-КО Костолац“, ипак, за све време ванредне ситуације радио пуним капацитетом у производњи, али и одржавању.

– Ову годину можемо окарактерисати као веома тешку. Појава епидемије вируса Covid-19 је отежала рад, али испуњење плана производње ове године довољно говори о томе да смо ми и у тим условима уложили максимум напора да се производња одвија без прекида и без потешкоћа – каже Марковић. – Ова година је била успешна и мислим да смо показали високу поузданост за систем ЕПС-а.

Он истиче да је проблем са Covid-19 решаван стриктном применом мера заштите.

– Ово је широки друштвени проблем, па је проблем са епидемијом вируса утицао на смањење радне снаге, посебно у овом „трећем таласу“. Међутим, успевамо да одржимо попуњеност производног процеса бројем извршиоца. Ово је време великог испита за сваку компанију, па и нашу. Ниједног тренутка нисмо заустављали производњу ове године, што је наш најбољи допринос борби против ове тешке епидемије – рекао је Марковић.

Припремајући се за зимску сезону, у огранку „ТЕ-КО Костолац“ одвијали су се ове године значајни радови по питању одржавања сва четири блока. Говорећи о најзначајнијим пословима који су завршени, као и о онима који су због пандемије одложени за наредну годину, наш саговорник наглашава:

– Ове године, од већих послова реализовали смо капиталне ремонте на блоковима 1 и 2 у ТЕ „Костолац А“. На блоковима ТЕ „Костолац Б“ ремонти су били краћи, стандардни, јер су прошле године рађени већи захвати на блоку 2. То нам је и био циљ, тако да прилазимо крају године са, готово сигурно, оствареним планом већим од 6,2 милијарде киловат-сати произведене енергије.

Ремонт А1 трајао је 65 дана, а А2 70 дана, али су спремни ушли у зимску производњу и обезбеђују како производњу електричне енергије, тако и топлотну енергију за даљински систем грејања градова. Све послове које смо планирали за ову ремонтну сезону урадили смо уз бројне потешкоће, пре

свега због отежаног рада услед пандемије. Набавке нису рађене током готово два месеца потпуне изолације. Дефинисали смо приоритете за одржавање и ремонте у наредној години, али и укупних обавеза које планом производње преузимамо – рекао је Марковић.

С обзиром на то да је годишњи план производње пред испуњењем, питали смо да ли је костолачки тим задовољан резултатима и у ком правцу ће бити усмерене производне активности у наредној години.

Одговорно и у 2021.

Чекају нас озбиљни напори, обавезе и одговорности. Надамо се да ће у идућој години пандемија престати, а наша обавеза је да свакако наставимо реализацију производних задатака и наставити развој, заједно са рударским сектором у огранку „ТЕ-КО Костолац“ – поручио је Марковић.

■ Ненад Марковић

– Наравно да сам и лично, али и цео тим задовољни производним резултатима, јер се то од нас и очекивало. Ми смо навикли да увек тражимо решење а не оправдање и то је наш

■ Термоелектрана „Костолац Б“

концепт стратегије у овој години. То је такође наш одговор обавезама и у наредној години. Завршава се велики еколошки пројекат изградње Постројења за прераду отпадних вода за ТЕ „Костолац Б“, чиме ће овај објект бити у потпуности технолошки заокружен – нагласио је Марковић.

Најављује се и да следеће године блокови Термоелектране „Костолац А“ могу да се припремају и за ревитализацију, чиме би им се продужио радни век и после 2030. године. Објашњавајући докле се стигло у тим припремама, Марковић је рекао да се „Електропривреда Србије“ дефинитивно определила за продужетак производног века ова два блока.

– Нама је то циљ. Очекујем да у наредној години крене парцијална реализација ових стратешки важних послова који се тичу заштите животне средине и продужетка експлоатационог века блокова Термоелектране „Костолац А“. Међутим, о томе ћемо говорити када крене реализација ових пројеката – поручио је на крају Ненад Марковић.

Новица Антић

Термоелектрана „Костолац А“

Постројење за пречишћавање санитарних отпадних вода за ТЕ „Костолац Б“

Нова енергија за напредовање копа

Укупна вредност комплетног пројекта изградње ТС „Рудник 4“ је 750 милиона динара, које финансира ЕПС из сопствених извора

Трафостаница „Рудник 4“, по завршетку свих радова стављена је под напон почетком новембра, чиме је стављена тачка на реализацију овог пројекта. Изграђена је ради снабдевања струјом рударске механизације и друге опреме, која је ангажована на западном делу угљеног лежишта ПК „Дрмно“. Укупна вредност пројекта изградње ТС „Рудник 4“ са припадајућим напојним далеководом 110 kV и кабловима до рударских машина је 750 милиона динара, и финансиран је из сопствених извора ЕПС-а. Реч је о трафостаници снаге 32 MVA (2x16 MVA),

■ Унутрашњост ТС „Рудник 4“

напона 110/6 kV на коју је већ прикључен компланат трећи јаловински систем.

Према речима Александра Златковића, пројект-менаџера за изградњу трафо-

постројења, пројекат је реализован у две етапе. У првој фази грађени су објекат, трафо поље, монтирана је опрема за трафостаницу и изграђен је далековод дужине 2,1 километар, од

Александар Златковић

ТС „Рудник 4“ до разводног постројења 110 kV, које се налази у кругу ТЕ „Костолац Б“.

У другој фази, како нам је рекао Златковић, изграђен је прикључак за напајање трафо постројења. Проширено је и реконструисано разводно постројење 110 kV у власништву ЕМС-а у ТЕ „Костолац Б“. Постављен је ваздушни прикључни вод који пролази једним

Постављање далековада у кругу ТЕ „Костолац Б“

Стабилност копа

Са новом трафостаницом у значајној мери биће растерећене постојеће трафостанице „Рудник 3“ и „Рудник 5“, које се налазе на источној страни лежишта. То ће допринети знатно већој енергетској стабилности копа.

делом у дужини од 900 метара кроз круг термоелектране. Ово је, према његовим речима, био веома компликован захват. Траса новог далековада напона 110 kV морала је да се детаљно испројектује и пажљиво постави, с обзиром на чињеницу да је грађен на уском простору, који пресецају постојећи 400 kV водови блокова Б1 и Б2, подземне инфраструктурне инсталације, као и инсталације постављене за потребе новог блока Б3.

У изградњи трафостанице у коју је уграђена Сименсова опрема учествовала је „Јужна Бачка“, а на постављању далековада и неопходне опреме (етапа 1) „Електроисток изградња“. Пројектовање, набавку опреме и постављање ваздушног прикључног вода (етапа 2), заједно су реализовали „Електроисток изградња“ и „Елмод инжењеринг“. Проширење и реконструкцију разводног 110 kV постројења у ТЕ „Костолац Б“, у власништву ЕМС-а заједнички су урадили „Јужна Бачка“ и „Електроисток изградња“.

С. Срећковић

Заштита реке Млаве

При крају је пројекат
веома значајан за
Костолац. Током
производње
електричне енергије
из угља и процеса
одсумпоровања
долази до
продукције
запрљаних
отпадних вода, па
ће се прерадом тих
вода заштити Млава,
у коју се уливају

Изградња Постројења
за пречишћавање
отпадних вода на
термоелектрани
„Костолац Б“, које се састоји
од три постројења и локалног
сепаратора уља на атмосферској
канализацији, почели су у мају
2019. године. Радови на свим
постројењима завршиће се
до краја 2020, а пробни рад
и гаранцијска испитивања

постројења планирају се до маја
2021.

– Постројење за пречишћавање
санитарних отпадних вода (ППОВС)
завршено је 98 процената. На овом
постројењу, којим управљају наши
оператери, запослени у
ТЕ „Костолац Б“, до сада
су завршени радови, обука,
„прекомишининг“, „комишининг“
и пуштено је у пробни
тримесечни рад, рекла нам је
Љиљана Велимировић, главни
руководилац пројекта и наставила:

– Постројење за пречишћавање
замазућених и зауљених отпадних
вода (ППОВУ), чији ће капацитет
бити 2х30m³/h, спремно је
за „прекомишининг“. Следе
формалности око прикључења
на напајање, након тога треба
да почне обука оперативног
особља, „прекомишининг“ и
„комишининг“ постројења са свим
оптимизацијама и праћењима
рада. Потом следи пробни рад
са прљавом замазућеном и
зауљеном водом.

– Радови на Постројењу за
пречишћавање отпадних вода
након одсумпоровања и хемијске
припреме воде (ППОВодг/хпв),
капацитета 2х45m³/h, су такође
у завршној фази. У овој години
очекујемо почетак „комишининга“,
а пуштање прљаве воде кроз
постројење планира се у јануару

■ Постројење за пречишћавање санитарних отпадних вода

2021. године. У току је и монтажа
локалних сепаратора уља, који
се постављају на атмосферској
канализацији, наводи
Велимировић.

– Вода се у термоелектрани
користи као радни и технолошки
флуид у различитим видовима
и за различите потребе. Као
радни флуид вода се користи у
процесу производње електричне
енергије, као транспортни флуид,
за загревања и хлађења, за
противпожарне сврхе, за разна
прања у оквиру термоелектране,
као и за санитарне потребе
запослених, наставила је
Љиљана причу. – Током
процеса одсумпоровања димних
гасова (ОДГ), настају отпадне
воде оптерећене сулфатима,
хлоридима, нитратима,
суспендованим честицама гипса и
другим загађујућим материјама.

– Изградњом овог
децентрализованог Постројења за
пречишћавање отпадних вода на
ТЕ „Костолац Б“, које се састоји
од напред наведених постројења
омогућиће се да се отпадне воде
из термоенергетских блокова
„Б1“, „Б2“ и будућег „Б3“ пречисте
на ниво усаглашен са одредбама
националног законодавства
из области животне средине и

Оквирном директивом о водама
2000/60/EC WFD. Тиме се
омогућава смањење загађења
реке Млаве и подземних
вода, а самим тим се утиче на
побољшање укупне ситуације
везане за животну средину,
истакла је Љиљана Велимировић.

Укупна вредност инвестиција
за овај пројекат, рачунајући
Уговор за радове и Уговор за
услуге је 6.398.915,91 евро. Од
овог износа вредност радова
је 5.528.785,91 евра. Европска
унија од тога финансира износ од
4.627.225,43 евра, а ЕПС улаже
још 901.560,48 евра.

Лидер конзорцијума који
изводи радове на реализацији
овог сложеног пројекта је
SADE CGTH, из Француске.
Чланови су Veolia Water
Solutions&technologies d.o.o.
Београд, Veolia Water S.T.I.
Француска, Veolia Water
Solutions&technologies d.o.o.
Румунија, SRL и „Енерготехника-
Јужна Бачка“ из Новог Сада.
Поред наведених фирми извођење
грађевинских и машинских радова
изводи конзорцијум фирми „Делта
инжењеринг“ са београдском
фирмом „Хидро Тан“ d.o.o.

П. Животић

Сепаратни рад петог јаловинског система

Почетком наредне године планирано је да се откопава угаљ из другог угљеног слоја. У ту сврху израђен је посебан уређај који ће омогућити да V БТО систем технолошки откопава јаловину и угаљ

Са напредовањем рударских радова према Пројекту проширења производних капацитета копа „Дрмно“ на 12 милиона тона угља годишње, у циљу снабдевања постојећих термокапацитета, али и новог блока БЗ у огранку „ТЕ-КО Костолац“, почетком наредне године планирано је да се откопава угаљ из другог угљеног слоја. У ту сврху, према пројектном решењу, израђен је посебан уређај, такозвана „Ф трака“ која ће омогућити да V БТО систем технолошки откопава јаловину и угаљ.

– Реч је о покретном уређају који је постављен између траке петог рударског

Веселин Булатовић

система „5/4“ за одвоз јаловине и збирне траке „УЗ 2/1“ за одвоз угља. Уређај се помера ланчаним погоном који покреће мотор-редуктор у зависности од технологије рада V БТО система – рекао нам је Веселин Булатовић, директор за производњу угља у „ТЕ-КО Костолац“.

Он је објаснио да се други угљени слој јавља

Процене

У наредној години очекујемо да се из другог угљеног слоја ископа 300.000 до 400.000 тона угља, а како буде напредовао рад овог система повећаваће се и количине ископаног угља из поменутог дела лежишта. Процене су да се у другом угљеном слоју налази између 18 и 20 милиона тона угља који треба да се ископа – наводи Булатовић.

у крајњем западном делу лежишта на растојању од 500 до 700 метара од западне границе копа. Фронт радова Петог јаловинског система је око 4,3 километра, што значи да ће овај систем углавном откопавати јаловину, али у крајњем западном делу етажне и угаљ који исклињава због његовог неправилног залегања.

– Други угљени слој је променљиве моћности и висине која се креће у распону од четири до седам метара. Када багериста уочи у профилу угаљ, следи његово чишћење од наслага јаловине, а потом се креће са ископавањем уз претходну најаву, како би се извршио маневар са „Ф траком“ према збирној траци за одвоз угља – рекао је Булатовић.

С. Срећковић

На прагу биланса

На Површинском копу „Дрмно“ у новембру је ископано 884.709 тона угља, речено нам је у Служби за праћење и анализу производње Огранка „ТЕ-КО Костолац“ Просечна калоријска вредност лигнита, који је испоручен костолачким термоелектранама, износила је 8.500 килоџула по килограму угља. Протеклог месеца термоелектранама у Костоцу је испоручено 6.364 тераџула топлоте, а од почетка године укупно 59.494 тераџула.

За потребе рада термокапиталитета у Свилајцу и Обреновцу током новембра превезено је 104.477 тона угља, а од почетка године укупно 1.186.420 тона ситног угља. За потребе широке потрошње, издвојено је 26.800 тона комадног угља. За 11 месеци на Површинском копу „Дрмно“ укупно је ископано 8.165.421 тона угља.

Рударским системима за откривање угља откопано је у претходном месецу 4.514.057 кубика чврсте масе, што је уједно и највећа овогодишња месечна производња јаловине. За 11 месеци укупно је откопано 42.998.297 кубних метара јаловине, што је за пет процената више у односу на биланс за овај временски период.

У децембру рудари треба да откопају још око два милиона кубика чврсте масе, да би испунили овогодишњи план производње откривке. То је оствариво и пре календарског завршетка године, кажу у рударском сектору.

С. Срећковић

Годишњи план достижан

Запослени у термо сектору огранка „ТЕ-КО Костолац“ све су ближе остварењу годишњег плана производње од 6,2 милијарде киловат-часова електричне енергије. Посебно

охрабрује добар рад оба блока термоелектране „Костолац Б“, који су за једанаест месеци испоручили систему 4,2 милијарде киловат-сати електричне енергије, што је за проценат више од плана. Ништа мањи

подвиг, постигли су и блокови термоелектране „Костолац А“ и енергетичари најстаријих блокова, испоручивши систему 1,5 милијарду киловат-сати. Иако је то за три одсто мање од плана, то је подвиг, с обзиром на то да је ове године рађен капитални ремонт, а услови за набавку потребних делова и опреме а потом и рад на ремонтним пословима, били су отежани због епидемије коронавируса.

Чињенице говоре да је овим најстаријим блоковима неопходна ревитализација, што се и планира од идуће године, али и упошљавање нових радника, с обзиром на то да велики број старих радника, управо у ове две електране, одлази у пензију па је неопходно да их замене млађи.

Добрим резултатима допринео је и квалитетан и калоричан угаљ кога су обезбеђивали рудари Огранка. „ТЕ-КО Костолац“ завршава ову производну годину као поуздан и ефикасан произвођач електричне енергије у „Електропривреди Србије“.

Н. Антић

Нова линија бунара

Изградња „ЛЦ 17“ линије бунара приводи се крају. Очекивања су да ће до краја године комплетна линија бити пуштена у рад

Испред фронта напредовања рударских машина у зони „Храстоваче“ приводи се крају изградња „ЛЦ 17“ линије бунара за дубинско предодводњавање Површинског копа „Дрмно“. Избушена су 62 пројектована бунара на линији и 13 ободних. Постављен је и одводни цевовод поред линије бунара у дужини од око пет километара, којим ће се испумпана вода из копа одводити у прихватне канале ван експлоатационе контуре копа.

– Запослени ПД „Георад“ приводе крају машинско и електро опремање бунара, који се по извршеним пробама, пуштају у рад. Очекујем

да ће до краја године комплетна линија за дубинско предодводњавање бити у функцији и повезана са Диспечерским центром за даљинско управљање и надзор системима за одводњавање копа „Дрмно“ – рекао нам је Иван Ђукић, руководилац Сектора за надзор инвестиција у рударству.

Ђукић каже да су настављени радови на комплетирању западног гравитационог цевовода

којим ће се воде са дубинског и површинског одводњавања одводити у нови канал који води према препумпној станици „Завојска“, а од ње у Дунав. Радови на комплетирању западног гравитационог цевовода поверени су запосленима ПД „Георад“. Укупна дужина цевовода по завршетку радова биће 2,2 километра.

С. Срећковић

■ Модернизација путева на копу „Дрмно“

Асфалтом до рударских машина

Радови на асфалтирању стационарног пута, који се налази на источној страни копа „Дрмно“ у дужини од око 1.400 метара, завршени су средином новембра. Модернизован је пут од трафостанице „Рудник 3“ до погонске станице „5/2“. Реч је о путу којим се са источне стране контуре копа „Дрмно“ долази до експлоатационог лежишта са висинском разликом од око 50 метара у односу на вршну коту терена.

То ће у великој мери убрзати превоз радника који раде на рударским системима, али и

запослених из службе одржавања. Нови пут олакшаће и експлоатацију теренских возила.

Укупна вредност радова износи 45 милиона динара. Радове је извео „Пим Хидроинжењеринг“ из Београда са фирмама-чланицама групе „Bauwesen“ из Лазареваца и „Екомабер инжењеринг“ из Панчева.

Овим је реализован први део уговорених радова на модернизацији стационарних путева око копа „Дрмно“. Инвестиционим планом изградње инфраструктурних објеката за 2020. годину предвиђено је и асфалтирање стационарног пута дуж западне границе Површинског копа

„Дрмно“, од расподелног бункера резерви угља, на дробилани, до „Мамут парка“, који се налази у Археолошком парку „Виминацијум“. Укупна дужина саобраћајнице је око 1.300 метара. Ако временски услови дозволе радови ће се наставити, а у супротном биће завршени у наредној години.

■ Први метри асфалта

■ Пут као pista

Одговорно против здравствене кризе

Наше друштво, као и цео свет нашли су се због епидемиолошке ситуације у 2020.

години у тешком стању.

Пандемија Covid-19 одразила се и на рад јавних предузећа у земљи, а поготово на највеће – Електропривреду Србије.

– Епидемија корона вируса од марта је довела до другачијих околности у којима раде наши запослени. Морам да истакнем невероватно залагање радника, који раде под огромним притиском и у тешким условима. Све се то ради због очувања стабилне производње електричне енергије, која је поготово у овим условима, веома потребна, каже Душан Бакић, председник Синдиката „Термоелектрана Костолац“, објашњавајући активности у овој и планове синдиката за следећу годину.

Синдикат се, наглашава он, као и увек, одговорно понашао. Укључио се у обезбеђивање и расподелу основних средстава за заштиту и дезинфекцију, па су запослени добили заштитне маске и сва остала средства за дезинфекцију, са циљем одржавања неопходне хигијене, односно спречавања преношења вируса.

Поред тих неуобичајних активности, синдикат је имао и своје редовне, на које га обавезују

Душан Бакић

правила о раду и Посебни колективни уговор за ЕПС.

– Имали смо отежавајуће околности око реализације Превенције радне инвалидности – рекреације и рехабилитације радника. Од самог почетка пандемије више бањских центара је проглашено за ковид болнице, што нам је онемогућило да шаљемо запослене у договореним терминима. Поред свих проблема са којима смо се суочавали, успели смо да реализујемо слање запослених на рехабилитације са око 80 процената од планираног броја. Када је рекреација радника

у питању, због затварања граница, страха запослених, мањка радне снаге и осталих негативних околности које су нас пратиле од пролећа, тај проценат је значајно мањи, наводи Бакић.

Синдикат косточаких термоелектрана је, као и пуно пута до сада, учествовао у многим хуманитарним акцијама, у огранку „ТЕ-КО Костолац“, и на нивоу града. Ова организација је пружала новчану помоћ у сврху лечења и набавке медицинског материјала. Помоћ је била усмерена ка запосленима у косточачком огранку ЕПС-а, затим ка медицинским радницима који се херојски боре против епидемије, али и према осталим суграђанима, а синдикат је пружао подршку и

систематизацију и са њом омогућили више стартних радних места у производњи и одржавању. Тренутно се застало са запошљавањем, али уз наговештаје да ће убрзо бити настављено, наводи председник синдиката „Термоелектрана Костолац“.

– Оно што је јако битно, а за шта се Синдикат радника ЕПС-а увелико спрема, су преговори за Посебни колективни уговор за ЕПС. Важећи истиче 7. фебруара 2021. године. Циљ нам је да, уз задржавање остварених права, покушамо да остваримо нека нова, већа права, која ће бити директно усмерена ка свим запосленима у ЕПС-у. Стојимо иза чињенице да поред оствареног, заслужујемо

спортским клубовима и културним активностима у Костолцу.

– Почетком године донели смо нова Правила Фонда солидарности, којима смо успоставили виши ниво помоћи запосленима. Довољно је да напоменем да на месечном нивоу, у намене лечења запослених и њихових чланова уже породице (у складу са правилима), издвајамо просечно 1.400.000 динара. Нема листе чекања, а што је најбитније сви исправни захтеви, са потпуном документацијом, реализују се у једном месецу, истакао је Бакић.

– Проблем мањка производне, стручне радне снаге, је почео да се решава. Изменили смо

и више. Напомињем да садашњи ПКУ садржи пуно чланова, који су на предлог нашег Синдиката усвојени од стране Извршног одбора синдиката радника ЕПС-а, а касније и позитивно спроведени кроз преговарачки поступак, најавио је Бакић и на крају поручио:

– Ова година је прошла без оних уобичајних окупљања, прослава, дружења. По свему судећи наставиће се овако. Зато користим ову прилику да свим запосленима честитам новогодишње и божићне празнике. Дочекајте их у кругу породице, са најмилијима, у срећи и здрављу.

П. Животић

Нови Колективни уговор главни задатак

Крај године је период када се сумирају резултати у свим областима рада и пословања. Завршетак 2020. као и цела ова година разликује се од свих претходних. Пандемија вируса корона пореметила је живот људи и њихов рад на целој планети, а тако је и код нас. О активностима у току пандемије и са плановима синдиката „Копова Костолац“ за следећу 2021. годину упознаје нас Данијел Радосављевић, председник ове организације.:

– Ситуација са пандемијом Covid -19 је била нешто ново за човечанство, а наравно и за нас. Она је дефинитивно обележила годину коју испраћамо. Све нас је уздрмала, пореметила је планове за даљи рад, али смо успели да у најтежим тренуцима као синдикална организација пружимо подршку и помоћ и радницима, огранку Костолац, а и самом систему ЕПС-а, каже наша саговорник.

На почетку здравствене кризе коју је проузроковао корона вирус, истиче Радосављевић, синдикална организација, као саставни део Синдиката радника ЕПС-а, обезбеђивала је у више наврата дезинфекциона средства, заштитне маске и рукавице. То било потребно да се хитно обезбеди и ми смо ту прискочили у помоћ.

Битно је напоменути да су магацини пуни заштитних маски и дезинфекционих средстава, тако да радници могу да их траже од својих непосредних руководиоца, објашњава Радосављевић и износи још једну димензију пандемије која се одразила на смер у коме се ангажују синдикалне организације у ЕПС-у.

– Здравствени систем је у више наврата, а тако је и сада, затрпан болеснима од короне и државне установе су практично затворене за људе који имају друге здравствене проблеме. Зато смо се ми као синдикална организација организовали и помажемо радницима и члановима њихових најужих породица да се лечење обезбеди у приватним клиникама. То увећава трошкове лечења и зато имамо намеру да тражимо да се у следећи Колективни уговор,

■ Данијел Радосављевић

који би требало да са послодавцем потпишемо почетком 2021. године, убацти појам пандемија. На тај начин би се убудуће средства послодавца у Фонду солидарности увећавала све док опасност од пандемије траје.

Као најважнији задатак у следећој години Радосављевић истиче управо закључивање новог Колективног уговора, јер важећи истиче 7. фебруара 2021. године.

– Нама је главни циљ, да направимо исти, а ако је могуће и мало бољи Колективни уговор. Трудимо се да то и урадимо јер су наши радници то и заслужили. Њихово ангажовање и труд су се нарочито показали сада кроз ову пандемију, где је систем ЕПС-а функционисао и у овим на моменте изузетно тешким условима. Наши радници су се борили за сваку тону угља и за сваки киловат електричне енергије, а та борба и даље траје и верујем да ћемо победити, наглашава први човек синдиката „Копова Костолац“.

У синдикату су свесни да се због тренутне

Синдикат као сарадник и партнер

Представници синдиката запослених у ЕПС-у 20. новембра боравили су у Влади Србије. На састанку са министарком рударства и енергетике, Зораном Михајловић говорило се о изменама и допунама колективног уговора, систематизацији радних места, инвестицијама. Закључено је да је заједнички циљ министарства и синдиката да пословање ЈП ЕПС у наредном периоду буде још успешније и боље. Овом састанку присуствовао је председник синдиката „Копова Костолац“. Радосављевић је истакао да су разговори били отворени, а да је министарка Михајловић изразила жељу да изгради партнерски однос са синдикатом. По њеним речима у синдикалној организацији налазе се људи из струке, који најбоље могу да уоче слабости у функционисању систему ЕПС-а. Заједничким радом ти недостаци се могу кориговати.

ситуације не може планирати ни рекреација ни рехабилитација радника. Такође ове године неће бити организована традиционална додела слатких пакетића за децу радника, уз новогодишњу представу. Послодавац ће свакако дати новчани део за пакетиће, али неће, као претходних година, куповати слатке пакете, јер не постоје услови да их безбедно уручимо без онога што деца највише воле – Деда Мраза, позоришне представе и фотографисања. Радосављевић на крају поручује:

– Пожелео бих у Новој, 2021. години пре свега здравље људима у огранку „Костолац“ и читавом ЕПС-у, као и члановима њихових породица, као и да им свима поручим да се чувају и пазе, а тиме чувају и своје најмилије. Морамо се изборити сви заједно са пандемијом и надамо се да ће и ово проћи што пре.

П.Животић

Најнижа цена не доноси уштеде

На тржишту је дошло до промена у класификацији понуђене робе, управо у односу на енергетску ефикасност, па вам савети који следе, могу помоћи у одабиру енергетски најефикаснијих уређаја, јер оно што је најевтиније, не доноси увек уштеду. Напротив.

Међу највећим потрошачима енергије су клима уређаји о којима мало водимо рачуна приликом употребе. Међутим, управо код клима уређаја и усисивача могу се начинити значајне уштеде енергије, самим тим и уштеде у месечним рачунима за струју.

Усисивач је уређај који има практично свако домаћинство. Иако се у поређењу са другим уређајима за домаћинство не употребљавају често, на пример, једном недељно, због своје

снаге ипак доприносе укупној потрошњи електричне енергије у домаћинству.

■ Савремене технологије код усисивача

Нови модели усисивача имају значајно мању потрошњу енергије у односу на старе моделе, а ефикасност чишћења им је боља. Ознака енергетске ефикасности код усисивача, слично као и код других уређаја, садржи класу енергетске ефикасности, податке о годишњој потрошњи енергије и нивоу буке коју ствара при раду, као и друге податке карактеристичне за усисиваче: класу ре-емисије прашине, класу ефикасности чишћења тепиха и класу ефикасности чишћења на тврдој подлози. Битно је да знате да усисивач може да буде општег типа, онај који је намењен за чишћење и тепиха и тврдих површина или је намењен само за чишћење тепиха, односно тврдих површина. У односу на те параметре може да буде опремљен одговарајућим наставцима, који се користе за чишћење одређене врсте пода. У складу са тим на ознаци енергетске ефикасности код усисивача могу да се налазе и ознаке изузећа које указују да усисивач није намењен за чишћење одређене врсте пода. Скала на ознаци енергетске ефикасности за усисиваче тренутно има опсег од А до G, а од 1. септембра 2017. године постале су обавезне ознаке формата

A+++ до D. Од поменутог датума почело је и означавање усисивача са воденим филтером.

Усисивач можете да користите само на оној подлози за коју је намењен. Уколико је усисивач опремљен наставцима или четкама, треба да користите оне које одговарају одређеној врсти подлоге која се чисти. Пре чишћења можете да ослободите простор пода који ће се чистити и да уклоните крупне честице са пода. Немојте да усисавате материјале који могу да оштете усисивач или зачепе усисну цев попут стакла, крупних комада папира или текстила. Потребно је да редовно мењате кесице за усисивач, односно да редовно празните сакупљач прашине уколико усисивач не користи заменљиве кесице. Потребно је да редовно чистите филтере прашине. Не треба да користите усисивач превише дуго, без паузе, како не би дошло до прегревања мотора. Немојте да усисавате течности, осим ако у корисничком упутству није наглашено да усисивач може безбедно да их усисава.

■ Енергетска ефикасност клима-уређаја

Клима-уређаји су међу највећим појединачним потрошачима енергије у домаћинству. Нови модели имају значајно мању

потрошњу енергије имајући у виду напредак технологије током последњих година. Ознака клима-уређаја садржи класе енергетске ефикасности и за хлађење и за грејање (ако клима-уређај има обе могућности). Поред тога на ознаци се налазе и подаци о потрошњи енергије, нивоу буке, као и други карактеристични подаци за клима-уређаје. Коефицијенти SCOP и SEER на ознаци енергетске ефикасности показују колико су енергетски ефикасни клима-уређаји у реалним условима рада. Што су ти коефицијенти већи, мања је потрошња електричне енергије. Ознака енергетске ефикасности за клима-уређаје може да има више варијанти у зависности од тога да ли клима-уређај има само могућност хлађења или грејања или једно и друго, у зависности од тога да ли је једноканални или двоканални клима-уређај.

Важно – посаветујте се са продавцем који вам је капацитет уређаја потребан, јер то зависи од величине просторије у којој ће се налазити уређај. Питаће вас за кубни простор (ширина пута дужина пута висина), па ће вам рећи шта вам је потребно. То су оне ознаке - 7000 BTU, 9000 BTU, 12000 BTU, 18000 BTU... Није потребно да купујете нпр. 18000 BTU за собу од 20 квадрата, ту је довољно да имате уређај капацитета највише 12000 BTU.

■ Савети за коришћење клима-уређаја

Клима-уређај је потребно да се подеси тако да разлика спољашње и унутрашње температуре не прелази осам степени. Ову температурну разлику и људски организам добро подноси. За сваки Целзијусов степен нижу температуру подешену на термостату, клима-уређај у летњем периоду троши три до пет одсто више енергије. Препорука је да се затварају врата и прозори просторија у којима раде клима-уређаји. Ако није неопходно, не остављајте клима-уређаје укључене током ноћи. При куповини клима-уређаја одаберите моделе са инвертером, они су нешто скупљи, али у свом раду потроше и до 40% мање енергије у односу на друге моделе (инвертер клима има електронски контролисану брзину рада компресора што му омогућава промену снаге у зависности од потреба за хлађењем или грејањем). Филтер клима-уређаја треба да се редовно чисти, јер задржани филтери смањују проток ваздуха што може да проузрокује неправилан рад и већу потрошњу енергије. Уз то, утичу и на ваше здравље, јер се на филтерима сакупља прашина. Клима-уређаје треба да сервисирате редовно, најбоље уочи сезоне хлађења/грејања. Препоручљиво је да то урадите бар једном годишње.

И савет – не купујте оно што је најјевтиније, јер то сигурно није најбоље и енергетски најјефикасније. Најјевтиније доноси уштеду само кад се купује. Кроз рачуне за утрошену енергију, или, поправке јевтиних уређаја, опет потрошите оно што сте уштедели купујући јевтино.

Припрема: Н. Антић

Лепши улаз у електрану

До пријатног окружења са пуно воље и мало труда, да буде лепо и пријатно и онима који ту раде и онима који долазе у нашу кућу

Приликом посете термоелектрани „Костолац Б“, на теретном улазу, веома нас је изненадио изглед портирнице и околине. Уместо слике на коју смо навикли са пуно трагова тешких камиона, уља, земље, блата па и других „реквизита“ којима не приличи да се нађу ту на улазу, нас су дочекали паркић, цвеће и уређен простор. Од првог човека термоелектране, директора Жељка Илића, сазнајемо да је то уредио портир, радник обезбеђења из фирме „Костолац-услуге“, Златко Траиловић. Директор електране помогао је да се дође до садница и неопходног алата.

■ Златко Траиловић

Ово је сада репрезентативан улаз за теретни саобраћај, а свима који долазе оставља позитивну слику одговорног предузећа и његових запослених.

– Пре свега, ово је мој радни простор и волим да је уредан, али и да људе који долазе дочекам са осмехом – каже Златко Траиловић. – Мој посао је да приликом уласка проверим и документацију и возило и терет, а обично је то дужи поступак према правилима службе. За то време возач има где да сачека, а да тај простор одмори и очи и душу. Уосталом, има још колега који воле свој радни простор и уређују и унутра и споља. Захваљујем

директору Илићу што нам је обезбедио саднице. Ето, моје колеге и ја имамо пристојно радно место, а радници термоелектране и извођачи радова воле да виде уређен простор. Хвала вам што сте вредновали мој труд – каже на крају Траиловић.

Ето лепог примера и лепе праксе која у овим временима може да допринесе бољем изгледу наших радних места и пријатнијим

условима за рад. Поучени овим примером, редакција листа „ЕПС Енергија Костолац“ промовисаће и друге службе и појединце који су учинили напор више да им радни простор буде пријатнији, и позива запослене да пошаљу фотографије и своје приче како би њихов труд био забележен.

Н. Антић

Радови у Кобаловој улици

Током последње две године градска општина Костолац уложила је значајна средства за реализацију капиталних пројеката који се тичу проширења топлификационе мреже. Радови у Кобаловој улици у Селу Костолац, нису завршени у предвиђеном року, имајући у виду неповољну епидемиолошку ситуацију изазвану корона вирусом.

Како нам је рекао Серџо Крстаноски, председник градске општине, вредност радова је 13 милиона динара, а након завршетка радова, који се предвиђају током децембра, биће прикључено и преосталих 28 домаћинстава у Кобаловој улици, те ће, након 35 година, и овај део градске општине Костолац у целости бити покривен топловодом. Када се радови буду завршили, дужина овог дела мреже износиће око 1700 метара. Тиме, градска општина Костолац завршава са реализацијом ових капиталних инвестиција, чија је укупна вредност 66 милиона динара, при чему је изграђено више од 4000 метара топлификационе мреже са више од 100 прикључака. Осим што су грађани добили све погодности коришћења даљинског грејања, уједно је и смањено загађење које настаје грејањем путем индивидуалних ложишта.

– Ради подсећања, током 2019. године завршени радови на топлификационој мрежи у кругу костолачке пијаце. Захваљујући овој инвестицији, даљинско грејање су добили сви

локали и објекти у кругу пијаце након 35 година. Такође, проширена је топлификациона мрежа у Базенској улици, где су прикључена 22 домаћинства. Ово није крај капиталних инвестиција – каже Крстаноски.

Први човек Костолца додаје да тек предстоје радови на капиталним пројектима изградње фекалне канализације и водоводне мреже у Костолцу крајем 2020. и током 2021. године, као и изградња топлификационе мреже у селу Острowo, са циљем да сви

грађани на територији ГО Костолац буду прикључени на водоводну мрежу, фекалну канализацију и систем даљинског грејања. На тај начин цела територија градске општине Костолац би имала изграђену комуналну инфраструктуру.

У плану је и почетак радова на уклањању надвожњака у центру града, који представља велики безбедносни ризик за грађане.

В. Огњановић

■ У насељу „Виногради“ нова улична расвета

Осветљење у западном делу града

У насељу „Виногради“, на путу Костолац – Острowo, завршени су радови на постављању уличне расвете. Улична расвета проширена је за 1300 метара, а осветљени су делови који до сада нису били осветљени у западном делу града.

Извођач радова је предузеће „Горионик“. Средства за реализацију постављања расвете обезбеђена су из буџета града Пожареваца. Радови на редовном одржавању уличне расвете на територији Градске општине Костолац обављају се по унапред утврђеном плану.

В. Огњановић

Виртуелна изложба

Удружење за промоцију културе, традиције и туризма „Од књиге до душе“ из Костолаца представило је крајем новембра, на Youtube каналу удружења, виртуелну изложбу традиционалних јела. Изложба је део пројекта „Траговима прошлости: очување културне традиције кроз старе занате и јела нашег краја“ подржаног од градске општине Костолац.

Због епидемиолошке ситуације, изложба није одржана на Божићне покладе, последњег дана пред велики Божићни пост у Православној цркви у Костоцу, а у договору са свештеником Дејаном Лазаровим представљена је виртуелно.

– Сматра се да су покладе дан за праштање и весеље и да у период великог поста треба ући без греха. Свако ко се замерио некоме, ишао је да тражи опроштај и увек га је добијао. У домаћинствима се традиционално припрема богата мрсна гозба, нарочито бели мрс по коме је овај празник добио име – наглашава парох Лазаров.

Монтажу филма урадила је Вукосава Минић, а у припреми виртуелне изложбе традиционалних јела учествовали су: Ружица Живковић, Јово Ђулибрк, Невена Вуксановић, Тадија Вуксановић, Гордана Славковић, Весна Радивојевић, Сузана Ненић, Негица Павловић, Магдалена Рецовић, Слободанка Трајковић, Вера

Савковић, Зорица Вујић, Драгица Стефановић, Драган Журжевић, Ана Јовић, Санела Арсић, Зорица Бранковић, Миланка Стокић, Милица

Исаковић, Александра Ристић Стевић, Снежана Пућо, Горан Минић и Рената Минић.

В. Огњановић

■ Промоција трилогије „Клетва Каинова“ Александра Тешића

Вампиризам – сила која не треба да буде уз тебе

У оквиру Новембарских дана културе костолачки огранак Библиотеке „Илија М. Петровић“ и Центар за културу 27. новембра организовали су виртуелну промоцију трилогије „Клетва Каинова“, аутора Александра Тешића.

Најновија трилогија се бави темом вампиризма, како у нашим предањима тако и у свету. Уз причу о књизи, аутор наводи и документоване чињенице на основу којих је дело и настало. Он каже да је вампиризам „сила која се и црква плаши“, односно, не признаје је јавно. Али, против те силе одвајкада су постојале „заштитне мере“ у свим културама на свету.

– Помислило би се да је све настало из обичаја. А обичаји су: рођење, венчање и смрт. Једино се обичаји код овог последњег вековима нису драстично мењали. Помислило би се да је све почело од Библије. Ко је заправо био Каин–први вампир? Шта је био први грех, Каин или Ева, која је згрешила

са змијом и родила демона Каина? – пита се Тешић.

За писање трилогије „Клетва Каинова“ аутор је морао добро да буде „поткован“ знањем из историје, археологије, религије.

Занимљиво је то да је радња првог дела трилогије смештена је у време Хабзбуршке монархије, у српским селима Кисилево и

Медвеђа. Тада је на овим просторима харала зараза слична куги.

Видео снимак догађаја доступан је на сајту и ФБ страни Народне библиотеке „Илија М. Петровић“ Пожаревац, као и на сајту и ФБ страни Центра за културу Костолац.

Р. Е.

Најмлађи велемајстор у Србији

После успешно одигране Прве лиге Централне Србије и освојеног трећег места, уследио је фантастичан завршетак године и највећи појединачни успех Шаховског клуба „Рудар“. Лука Будисављевић, омладинац костолачког клуба, на дан када је напунио 16 година, 10 месеци и седам дана, постао је најмлађи велемајстор у историји српског шаха и Балкана. Уједно је постао и први играч ШК „Рудар“ са титулом велемајстора.

На недавно завршеном Велемајсторском турниру у Новом Саду, Лука Будисављевић (2004) је освојио трећу велемајсторску норму.

– Велики успех талентованог младог Луке, али и ШК „Рудар“, не би био могућ без финансијске подршке донатора, али и људске подршке. На путу успеха подршку су нам пружили синдикати термоелектрана и копова ТЕ-КО „Костолац“ и „Костолац-услуга“, Центар за културу Костолац, градска општина Костолац, поједине костолачке приватне фирме, као и бројни радници. Свима њима захваљујем се у име клуба и у своје име – рекао је Бобан Максимовић, председник ШК „Рудар“. – Имајући у виду таленат наших омладинаца, очекујемо да у скорој будућности до титула интер и велемајстора дођу још двојица младих костолачких шахиста: Марко Ивановић (2004) и Бојан Максимовић (2002).

П. Ж.

■ Поводом Светског дана борбе против дијабетеса

Одржана трка солидарности

Поводом Светског дана борбе против дијабетеса, на платоу испред костолачке Спортске хале 14. новембра одржана је Трка солидарности, под слоганом „Да свет поплави и сви будемо здрави“. Костолац се, упркос пандемији вируса корона, на тај начин придружио глобалној акцији.

Лого Светског дана борбе против дијабетеса је плави круг и симболизује живот и здравље, а плава боја је боја неба и заставе Уједињених нација и представља све земље уједињене у борби против пандемије дијабетеса. Удружење „Маратон тим Пожаревац“ својим учешћем подржао је ову манифестацију, која има за циљ очување здравља и пружање подршке особама са инвалидитетом.

Због тренутне епидемиолошке ситуације и мера предострожности на које апелује Кризни штаб, трка је организована у мало другачијем концепту. Сви учесници су трку истрчали уз поштовање физичке дистанце, а при томе су носили и заштитне маске.

Циљ организовања трке солидарности је подршка особама са дијабетесом, али и да се скрене пажња на значај физичке активности код превенције и лечења. У целом свету 14. новембра се обележава Светски дан борбе против дијабетеса. Овај датум установила је 1991. године Међународна дијабетес федерација и Светска здравствена организација, како би се подигла свест о брзом ширењу овог обољења широм света.

Трку солидарности организовао је костолачки Центар за културу, у сарадњи са „Маратон тимом Пожаревац“, а под покровитељством градске општине Костолац.

П. Ж.

■ Спортске вести

Добру серију прекинуо Covid-19

У наставку рукометног шампионата у Б групи АРКУС лиге костолачки суперлигаш поражен је у 6. колу у Новом Пазару. Истоимени клуб савладао је „Рудар“ са 33:31 (18:13).

Костолачани су након овог неуспеха спојили два убедљива тријумфа. Најпре су изабраници тренера Ајдачића у 7. колу на домаћем паркету убедљиво савладали крагујевачки „Раднички“ са 34:22 (18:8), а затим у 8. колу Арађеловцу и старог ривала „Шамот 65“ – 28:20 (13:10).

Утакмица 9. кола је одложена за каснији термин, јер по званичној потврди клуба, тројица рукометаша „Рудара“ заражена су вирусом корона.

„Зелено-црни“ са једном мање одиграном утакмицом тренутно заузимају друго место на табели са 12 освојених бодова. Они су остварили шест победа и два пута су поражени.

Параглајдинг: Бронза за „Беле орлове“

На Државном првенству у прецизном слетању, екипа Параглајдинг клуба „Бели орлови“ из Пожаревца освојила је треће место и бронзану медаљу у тимској конкуренцији. За екипу је наступао и Костолачанин-Александар Шаманц, затим Драган Николић, Мирослав Маријановић, Драган Благојевић и Драган Стевић.

У појединачној конкуренцији у спортској класи други пут узастопно сребрну медаљу освојио је Мирослав Маријановић.

„Рудар“ јесењи првак

У наставку сезоне у Браничевској окружној лиги „Рудар 2001“ је наставио да доминира. Костолачки фудбалери са три узастопна тријумфа завршили су јесењи део сезоне убедљиво на 1. месту.

„Зелено-црни“ су у 15. колу убедљиво савладали „Младост“ у Бискупљу (4:1). Следећи дуел добили су на свом стадиону против „Инеграла“ (4:1), а у последњем, 17. колу јесење сезоне, победили су „Вихор“ у Мађуревцу са 3:1.

У 17 одиграних кола (један меч је поништен због одустајања боровачке „Слоге“ од такмичења), „Рудар 2001“ је остварио 14 победа и два ремија, тако да је освојио 44 бода, уз одличну гол-разлику (62:8). Костолачки фудбалери ће зимску паузу провести на лидерској позицији на табели, у конкуренцији 17 клубова.

Фудбалери поражени у финалу

У полуфиналу Купа Општинског фудбалског савеза Пожаревац костолачки „Рудар 2001“ је у Кленовнику савладао домаћи клуб „Борац“ са 1:0. Гол одлуке постигао је Здравко Атанацковић. Успешнији у другом полуфиналу био је „Млади радник 1926“. Пожареваљани су у Живици убедљиво савладали домаћи „Обилић“ – 5:0. Титулу победника овогодишњег Градског купа освојио је пожаревачки српсколигаш, који је у финалном дуелу убедљиво савладао „Рудар 2001“ са 4:0 (1:0).

Припремио: П. Животић

Неке старе нове године

Срели смо се код кафане Касина, стари Фапов камион се зауставио, а он је међу првима искочио из камиона... Ушао је право у кафану, очистио сво благо са чизама, скинуо рударски шлем са главе и откопчао дебелу бунду.

Снег је вејао и поприлично нападао, а онда се појавио он... Деда Мраз са штапом у једној руци, а у другој је држао рударски фењер, на леђима је било много дечијих пакетића. Тог тренутка десила се чаролија, звезде су се мешале са пахуљама снега, створиле се саонице са којима се он пустио доле до Дома културе.

Деца су већ завршавала свој програм у позоришној сали... Стигао је Деда Мраз и довукао са собом лепу, здраву, веселу, нову годину... Био је дим из електране, радници су гледали траке од плата и на њима читали своју зараду, домаћице су већ полако завршавале спремање разних ђаконија.

Доле у ресторану „Виминацијум“ за столом поред шанка седео је Бора Служић Квака, испијао пиће и поздрављао весели народ који је долазио да ужива у његовој песми. Стара и нова година шетале се руку под руку поред изниклог парка, чула се сирена локомотиве која је брктала горе код рудника „Кленовник“. Део града је одлазио ка Дунаву, да у ресторану „Дунавски драгуљ“ дочека нову годину, а велики део је из својих домова, уз своју породицу, чекао ту нову лепотицу, нову годину. Горе у клубу костолачка група „Етида“ је већ полако хватала свој замах, тако да су Гагац, Прежа, Бире, Негоичић и друштво већ увелико загрејала младе.

Дежурно возило „Комбината“ зауставило се испред дирекције, из најновије „Ладе“ изашао је директор Коста Макар, вративши се са обиласка рудника и копова, пришао је портиру на рецепцији и честитао му нову годину и пожелео му све најбоље. Неколико музика се мешало у ваздуху, мирисала је тек скувана врућа ракија, играло се коло у „Виминацијуму“, чула се песма „Пођимо у крчму стару“, а њих две шетале се још руку под руку, стара и нова година. Када су се сказале поклопиле, златне кочије Костолаца пролазиле су нашим улицама, а ми смо пожелели жеље које су требале да се остваре.

Срели смо се код кафане „Касина“... Корачао је у старом капуту. Зауставила се локомотива горе на брду, спасилачка чета Костолаца спашавала је наше снове, а анђео рударски зауставио се испред његове куће... Још је корачао у старом капуту и јутро је мирисало на снегову, а он је донео једну векну хлеба својој жени, а са поломљеним палцем држао је у руци велику чоколаду за своју ћерку.

Срели смо се код кафане „Касина“, био је то Деда Мраз из прошлих времена.

Војкан Ивковић

■ Дочек Нове 1978. године

■ Испуњен план за 1983. годину

■ Новогодишња представа учи доделе пакетића

СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ВИРУСА **COVID-19**

У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ
СРБИЈЕ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70% алкохола**. После прања, чесму затворите марамicom или папирним убрусом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

Ако кашљете или кијате, **прекријте уста и нос** надлактицом или папирном марамicom.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

Заједно против COVID-19!

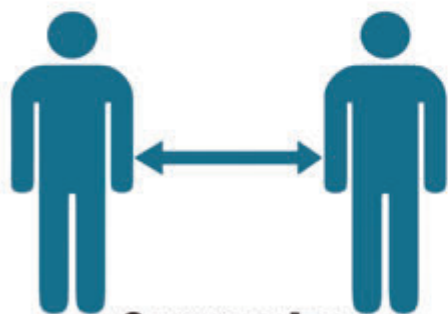

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфикујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

ЗАПОСЛЕНИ И СТРАНКЕ ОБАВЕЗНИ СУ ДА НОСЕ ЗАШТИТНЕ МАСКЕ ПРИЛИКОМ УЛАСКА И ИЗЛАСКА И ЗА СВЕ ВРЕМЕ БОРАВКА У СВИМ ПРОСТОРИЈАМА ЈП ЕПС, БЕЗ ИЗУЗЕТКА.

У наредном периоду биће пооштрене контроле ношења заштитних маски.

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додируете лице**

**Перите руке око
20 секунди**

СРП - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
[Електропривреда Србије Енергија Костолац] **ЕПС Енергија Костолац** / главни и одговорни уредник
Новица Антић. - 2017, бр. 1 (15. нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017 - (Смедерево : SD Press). - 30 cm
Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Костолац = ISSN 2217-3374
ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Костолац
COBISS.SR-ID 250295820

